

OX2 AB
frollingePV@ox2.com

Beslut om inte betydande miljöpåverkan

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att den solcellsanläggning som planeras på fastigheten Fröllinge 1:4 i Halmstads kommun inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Enligt 6 kap. 27 § miljöbalken får detta beslut inte överklagas.

Beskrivning av ärendet

OX2 AB planerar att ansöka om tillstånd enligt 9 kapitlet i miljöbalken. Samråd har därför inletts. Samrådet avser miljöfarlig verksamhet.

Motivering till beslutet

Följande omständigheter talar enligt Länsstyrelsen för att verksamheten inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Halmstads översiktsplan, Framtidsplan 2050

Det aktuella området ligger inom det nordvästra stråket för utveckling inom Framtidsplan 2050. I planen skriver kommunen att det längs stråket finns starka värden att bevara i form av jordbruksmark, kulturmiljöer och fornlämningar samt flera värdefulla områden för natur och rekreation. Det är därför viktigt att exploatering av bostäder och verksamheter i stråket tar vara på de kulturhistoriska värdena, utblickarna som finns över slättlandskapet samt den värdefulla jordbruksmarken i väster.

Anläggningen föreslås placeras inom ett område med mycket höga landskapsbildsvärden och intill ett vägavsnitt med mycket höga till höga landskapsbildsvärden enligt det kommunala planeringsunderlaget Landskapsbildsvärden i Halmstads kommun. Planeringsunderlaget ligger som underlag för Framtidsplan 2050. Enligt ÖP:n ska områden som i underlaget Landskapsbildsvärden i Halmstads kommun bedömts som värdefulla för landskapsbilden värnas från ny bebyggelse eller andra anläggningar som kan störa upplevelsen av landskapet. I översiktsplanen konstateras också att landskapet är en identitetsbärare för kommunen och att identitetsbärande element ska värnas och skyddas och att tillägg i landskapet ska ske med en medvetenhet så att dessa värden inte försvinner.

För områden som är utpekade i kommunens kulturmiljöprogram står det i översiktsplanen att dessa ska värnas från ny bebyggelse och anläggningar som kan störa dess värden. I översiktsplanen konstateras även specifikt att hänsyn ska tas till landskapsbildsvärden och kulturmiljövärden vid etablering av solenergiparker.

Kulturmiljö

Riksintresse kulturmiljö

Den aktuella platsen för solcellsanläggningen gränsar till område av riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap miljöbalken (1998:808), N29 Fröllinge-Susegården. Riksintresset motivering är välbevarade herrgårdsmiljöer med huvudsaklig 1800-talsprägel. Riksintressets uttryck består av storgårdsanläggningar med anor från både medeltid och 1600-tal, med monumentalt gestaltad bebyggelse huvudsakligen från 1800-talet, alléer, parker samt torp och arbetarbostäder i ett storskaligt produktionslandskap som även rymmer ett par monumentala gravhögar samt delar av den gamla ksthuvudvägen.

Utifrån 3 kap 6 § miljöbalken framgår det att riksintresset för kulturmiljö ska skyddas så långt som möjligt. Områden som är av riksintresse för naturvården, kulturmiljövården eller friluftslivet skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.

Kommunala planeringsunderlag

På grund av den särpräglade och sammanhängande herrgårdsmiljön kring Susegården och Fröllinge har området också identifierats som en kulturmiljö av särskilt värde i Kulturmiljöprogram för Halmstads kommun (2014), område Fröllinge – Susegården. I rekommendationerna för området står bland annat att ny bebyggelse endast bör tillkomma i mycket begränsad omfattning, att placering och utformning bör ansluta till lokalt bebyggelsemönster och byggnadstradition bland annat vad gäller skala, fasadutformning, materialval och färgsättning, att eventuella byggnader för jordbrukets behov anpassas till landskapsbild och kulturmiljö samt att karaktärskapande landskapselement såsom alléer, stenvägar och det äldre vägnätet med mera bör vårdas och bevaras. Av hänsyn till kulturmiljön och dess värden bör de rekommendationer som tagits fram för området i kulturmiljöprogrammet beaktas vid åtgärder som den nu föreslagna.

I Landskapsbildsvärden i Halmstads kommun bedöms området ha höga till mycket höga landskapsbildsvärden. Värderingen lyder: Storgårdarna Fröllinge och Susegården liksom det tillhörande vidsträckta åkerlandskapet med flertalet markerade och väl avgränsade åkerholmar innehållande gravhögar utgör stommen i landskapsbildsvärdet. Förändringar

som minskar landskapets storslagenhet är mycket svåra att motivera. Bryts exempelvis sambandet mellan storgårdarna och det omgivande landskapet eller att landskapet i sig tillåts kompletteras med en mängd nya element försvinner sakta men säkert den landskapsbild som representerar värdet och kvaliteten i området. Eftersom landskapet först och främst upplevs från de större vägarna innebär även tillägg i vägarnas närmiljö en försämring eftersom landskapets storslagenhet därmed förtas och inte ges tillräckligt spelrum.

Vägavsnittet beskrivs bestå av storslagna slättvyer över storgårdslandskap med tätortssiluett - på en sträcka av 7 km upplevs storgårdslandskapet kring gårdarna Fröllinge och Susegården och gårdarnas tydliga förankring i den östra skogskanten.

Bedömning

Fröllinge och Susegården utgör en sammanhängande herrgårdsmiljö i ett karakteristiskt halländskt, småkuperat landskap i övergången mellan slätt- och skogsbygd mellan Getinge och Kvibille. I norr och öster omges gårdarnas inägomark av skog från vilken trädridåer sträcker sig ut i åkerlandskapet. De två herrgårdsmiljöerna avgränsas vid länsväg 610 (gamla E6) av ett skogsparti som sträcker sig över vägen invid Ryttaledet och som är rumsbildande för miljön. Strax sydost om skogspartiet tar Susegårdens ägor vid. Kring båda godsmiljöerna ligger ett flertal torp och arbetarbostäder kopplade till godsens liksom alléer, murar och trädgårdsanläggningar. Genom området löper den gamla kusthuvudvägen, även kallad diligensvägen. Mot väster och söder utbreder sig ett storskaligt odlingslandskap.

Solenergianläggningen föreslås placeras mitt i det stora öppna odlingslandskap som är väsentligt för förståelsen och upplevelsen av herrgårdsmiljön kring Fröllinge och Susegården. Anläggningen placeras intill riksintresseområdets södra gräns och inom ett särskilt värdefullt kulturlandskap med mycket höga landskapsbildsvärden. I ost-nordostlig riktning finns en befintlig solcellsanläggning inom riksintresseområdet och ytterligare en planeras norrut i direkt anslutning till denna. En mindre solcellsanläggning öster om dessa i anslutning till Susegårdens gamla arbetarbostäder har efter anmälan om samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken förbjudits på grund av dess negativa påverkan på kulturmiljön och riksintressets värden.

Anläggningen innebär en visuellt ändrad markanvändning i ett odlingslandskap med höga kulturmiljövärden och landskapsbildsvärden. Den moderna industriella karaktären är främmande i landskapet och kommer att ha en negativ påverkan på den allmänna kulturmiljön samt på riksintresset med följd att dess förmåga att förmedla det kulturhistoriska sam-

manhang som format miljön och möjligheten att uppleva kulturmiljön som helhet försvagas under minst fyrtio år.

Fornlämningar

Ur fornlämningssynpunkt har Länsstyrelsen ingen erinran men påminner om 2 kap 10 § kulturmiljölagen, vilken innebär att om fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete ska arbetet omedelbart avbrytas och förhållandet anmälas till länsstyrelsen.

Jordbruksmark

Huvuddelen av jordbruksmarken kommer inte att bli ianspråktagen för bebyggelse eftersom ingripandet är reversibelt, tidigare markanvändning kan återupptas. Under driften anges att marken under solcellerna planeras att sås in med en ängsfröblandning med inhemska arter, vilket med fördel underhålls genom bete alternativt slåtter. Således kommer verksamhetsområdet även fortsättningsvis kunna nyttjas för anpassat jordbruk. Hänsyn är i det avseendet tagen till åtgärdens användning av mark, 11 § MBF, och pågående markanvändning enligt 12 § MBF. Verksamheten kommer inte medföra betydande miljöpåverkan, för större delen av arealen.

Anläggningen innefattar även växelriktare, transformatorstationer, uppsamlingsstation, markförlagda el- och optofiberkablar, tillfartsvägar, bodar/containrar för förvaring av material och kontrollutrustning samt uppställningsytor. Det anges att befintliga markvägar till och inom verksamhetsområdet används i möjligaste mån vid etablering samt även vid framtida drift och underhåll men att vid behov anläggs nya temporära tillfartsvägar inom verksamhetsområdet. Från växelriktarna markförläggs lågspänningskablar i kabelschakt till de transformatorstationer som finns utspridda inom verksamhetsområdets olika delar. Eventuella bortschaktade massor kommer att transporteras till mottagningsanläggning. Enligt dessa uppgifter och bilder i samrådsunderlaget förefaller miljöpåverkan vara betydande för dessa ytor, när schakt och hårdgjorda ytor för vägar och byggnader anläggs. Det kommer inte längre att vara jordbruksmark inom dessa ytor. Det saknas underlag för en bedömning av hur stor areal jordbruksmark som påverkas och på vilket sätt inre arrondering av jordbruksmarken kommer att påverkas, samt hur dessa ytor kan återställas till jordbruksmark med återställd bördighet och arrondering. I avseende areal om-grävda och hårdgjorda ytor samt påverkan på inre arrondering så behövs en utförligare beskrivning i miljökonsekvensbeskrivningen.

Grön infrastruktur

Solcellsparken kommer att stängslas in. Att en så stor yta stängslas in innebär en påverkan på grön infrastruktur. En utredning av parkens påverkan på konnektivitet mm behöver finnas med i MKBn samt förslag på hur man kan motverka denna påverkan. Viktigt att betona i sammanhanget är att man utreder risken för ökade kollisioner mellan bilar och djur. Parken är belägen mellan två vägar och djur som rör sig i det här området kommer att ledas ut mot vägarna.

Sammantagen bedömning

Länsstyrelsen bedömer sammantaget att planerad verksamhet inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Liten miljökonsekvensbeskrivning

Av detta beslut följer att en liten miljökonsekvensbeskrivning ska tas fram.

Enligt 6 kap. 47 § ska den som avser att bedriva verksamheten, i en liten miljökonsekvensbeskrivning, lämna de upplysningar som behövs för en bedömning av de väsentliga miljöeffekter som den kan förväntas ge. Beskrivningen ska även innehålla en redogörelse över hur samrådet har gått till, vilka som har bjudits in och vad som har framkommit.

Länsstyrelsen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen bör innehålla uppgifter om följande.

- En miljökonsekvensbeskrivning med fokus på påverkan på kulturmiljö och landskapsbild ska tas fram i samband med tillståndsprövningen. Utredningen ska utgå från de specifika kulturhistoriska värden som området är förknippat med, dels utifrån de värden och karaktärsdrag som redogörs för i det kommunala kulturmiljöprogrammet, dels utifrån riksintresset N29 Fröllinge – Susegårdens uttryck. Påverkan kan behöva visualiseras med ytterligare fotomontage från relevanta platser som tydligt utgår från identifierade viktiga uttryck och funktionella samband i kulturmiljön.
- Miljökonsekvensbeskrivningen ska identifiera och beskriva de direkta och indirekta effekter som etableringen kan medföra avseende de kulturhistoriska värdena. Utredningen ska även visa på möjliga alternativa platser och skäl för valet av plats med hänsyn till skillnader i miljöeffekter mellan den valda platsen och alternativen.
- Utredningen kan med fördel utgå från den geografiska avgränsningen i det kommunala kulturmiljöprogrammet men bör även titta på landskapet ur ett vidare perspektiv för att det också ska gå att bedöma påverkan på landskapsbilden och upplevelsen av landskapet i stort.

- Utredningen ska även undersöka den specifika påverkan på det närliggande riksintresseområdet N29 Fröllinge – Susegården.
- Utredningen ska tas fram av sakkunnig inom kulturmiljöområdet, med relevant utbildning och erfarenhet, som exempelvis bebyggelseantikvarie, kulturgeograf eller landskapsvetare med inriktning mot kulturmiljö.
- En naturvärdesinventering (NVI) har genomförts. Den visade på att eventuell förekomst av vanlig padda. En kompletterande groddjursinventering visade på inga lämpliga grodvatten. Förekomst av fridlysta groddjur har dock enligt artportalen noterats i området. En MKB behöver beskriva hur parken kan komma att påverka groddjurens möjlighet att utnyttja området samt klargöra om det kan behövas artskyddsdispens för åtgärden.
- Det är positivt att en naturvärdesinventering har gjorts och denna bör presenteras i sin helhet i MKBn.
- I miljökonsekvensbeskrivningen bör ingå ett underlag som redovisar hur stor areal jordbruksmark som påverkas och på vilket sätt inre arrondering av jordbruksmarken kommer att påverkas, samt hur dessa ytor kan återställas till jordbruksmark med återställd bördighet och arrondering.

Detaljeringsgraden bör vara sådan att uppgifter i miljökonsekvensbeskrivningen baseras på egna utförda undersökningar.

Det ska framgå hur synpunkter som har lämnats i samrådet har beaktats i arbetet med miljökonsekvensbeskrivningen.

Miljökonsekvensbeskrivningen bör i förekommande fall belysa möjligheterna till ekologisk kompensation när det finns behov av det.

Miljökonsekvensbeskrivningen bör slutligen innehålla redogörelse för planerade åtgärder vid avslutande av verksamheten.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Beslut att en BMP kan antas:

- 6 kap. 26 och 27 §§ miljöbalken (1998:808)
- 10-13 §§ miljöbedömningsförordningen 2017:966

Länsstyrelsen ska efter undersökningen i ett särskilt beslut avgöra om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot att verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

I 47 § finns en bestämmelse om att en liten miljökonsekvensbeskrivning ska tas fram om länsstyrelsen beslutar att en betydande miljöpåverkan inte kan antas.

Enligt 6 kap. 27 § miljöbalken (1998:808) får Länsstyrelsens beslut ifall verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan inte överklagas särskilt.

Information

Enligt 15 § miljöbedömningsförordningen ska miljökonsekvensbeskrivningen tas fram med den sakkunskap som krävs i fråga om verksamhetens eller åtgärdens särskilda förutsättningar och förväntade miljöeffekter.

Om den planerade verksamheten eller åtgärden förändras i större omfattning under samrådsprocessen eller om det dröjer lång tid innan ansökningshandlingar inkommer kan det krävas ett nytt samråd.

Oberoende av att samråd har ägt rum mellan bolaget och Länsstyrelsen om ansökan och miljökonsekvensbeskrivningens innehåll, kan prövningsmyndigheten som beslutar i ärendet, begära kompletteringar om den anser att ansökningshandlingarna inte uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken.

Tillståndsansökan ska lämnas in både digitalt till halland@lansstyrelsen.se och i det antal tryckta exemplar som prövningsmyndigheten begär. Kontrollera gärna med den aktuella prövningsmyndigheten vad som krävs innan ansökan skickas in.

I det fall ansökan ska prövas av en miljöprövningsdelegation och gäller ett tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken effektiviserar det handläggningen om ni använder länsstyrelsernas e-tjänst för ansökan.

Ansökan ska vara undertecknad av behörig firmatecknare.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Brittis Benzler med Anna-Lena Olsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också miljö-
vårdsdirektör Per Leander, lantbruksdirektör Kristin Ovik, länsarkitekt Cecilia Engström, samhällsplanerare Andreas Karlberg, naturvårdshandläggare Björn Larsson, länsantikvarie Emma Östlund och antikvarie Maja Jannerling medverkat.

I beslutet har Emma Östlund och Maja Jannerling meddelat avvikande mening, se bilaga.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

1. Bestämmelser som påverkar samrådet
2. Anmälan om avvikande mening från Emma Östlund och Maja Jannerling.

Kopia till:

OX2 AB, tobias.karmstig@ox2.com

Halmstads kommun, Kommunstyrelsen, kommunstyrelsen@halmstad.se

Halmstad kommun, Miljönämnden, miljonamnden@halmstad.se

Bestämmelser som påverkar samrådet

- 6 kap. 47 § miljöbalken (1998:808)
- 10-13 §§ miljöbedömningsförordningen (2017:966)